

**Ajuntament
de Barcelona**

Àrea de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència
Institut de Cultura de Barcelona

Cap a un canvi de model: cultures de Barcelona

Comissió de Drets Socials, Cultura i Esports

Febrer 2016

Introducció

La cultura ha estat vital en el creixement i la modernització de Barcelona. Durant dècades, la ciutat ha estat l'escenari de la construcció d'un gran mapa d'equipaments, del desenvolupament de grans esdeveniments i de les iniciatives i programes culturals independents. La cultura a Barcelona i els seus equipaments són el resultat de les reivindicacions veïnals dels anys de la transició i de l'embranchada que la cultura va adquirir al llarg de les dècades dels 80 i els 90, així com de les polítiques dutes a terme per part de les diferents administracions. Per això existeixen el MACBA i el Liceu, però també l'Ateneu Popular de Nou Barris o el mateix festival Grec, impulsat per la gestió col·lectiva de l'Assemblea d'Actors i Directors.

La cultura a Barcelona, però, manté una alta dependència institucional. En els últims anys, ha estat sovint instrumentalitzada i utilitzada com a recurs, polític o econòmic, valorada essencialment pel seu retorn productiu. D'altra banda, ens trobem amb un teixit professional cultural de base que viu instal·lat en la precarietat i la seva distància amb l'entramat d'institucions culturals és enorme. Hem de recuperar la cultura com a dret, com a bé comú i hem de posar en valor, decididament, el retorn social de la cultura. Hem de lluitar contra les desigualtats i per la sostenibilitat.

Les noves polítiques culturals han d'apostar per transformar els models actuals cap a un model que fomenti un teixit cultural divers, equilibrat, accessible, autònom, sostenible i veritablement connectat amb la ciutadania. **Es tracta d'introduir un canvi de model estructural des del que transformar l'ecosistema cultural. I des d'on promoure una cultura de proximitat**, tant en el sentit territorial, que posi en valor la cultura dels barris com a cultures de ciutat, com en el sentit d'accés del conjunt de la ciutadania als béns, produccions, processos i expressions culturals que despleguen el conjunt d'equipaments i entitats de la ciutat. La nova forma de gestió contempla també la participació activa de la ciutadania en la planificació, disseny, implementació i avaluació de les polítiques, institucions i accions culturals, tal com l'Agenda 21 de la Cultura recomana als governs locals. Alhora, es fa una aposta ferma per la cultura de base, per les possibilitats d'experimentar i investigar de creadors i creadores, per la creació emergent i per la innovació. És en aquest reequilibri entre el valor productiu de la cultura i el seu retorn social, que haurem d'assolir aquesta diversitat i pluralitat d'un ecosistema cultural que tendia a la homogeneïtzació.

No podem ajornar més la necessitat d'un pla que vinculi les polítiques educatives a les polítiques culturals, i que inclogui mesures a curt, mig i llarg termini.

Abordar la creixent precarietat de les treballadores i treballadors de la cultura es avui una prioritat: persones o col·lectius que experimenten, creen, gestionen projectes, treballen en equipaments o en projectes, investiguen o produeixen, ho estan fent en fràgils condicions de treball. És del tot necessari corregir aquesta situació.

Pel que fa al mapa d'equipaments culturals de Barcelona, el repte dels propers anys no passa per construir-ne de nous, sinó per desenvolupar els següents conceptes: **consolidar, connectar, compartir, democratitzar, impulsar l'autonomia, la transparència i la gestió ètica.**

Hem d'assumir la cultura com espai col·lectiu, de diàleg, de confrontació, d'experiència i d'emoció, però també de conflicte i d'interpel·lació permanent. Només així assolirem el repte de que ciutadania s'apropi a creadors i creadores, institucions i equipaments, com a participants actius, compromesos i lliures en els processos de transformació de la nostra societat.

Àmbits de treball

- 1. El bon govern de la cultura: cap a un pla d'acció col·lectiu**
- 2. Pla de Cultura i Educació**
- 3. Cultura de proximitat i reequilibri territorial**
- 4. Cultura de base, experimentació, innovació i creativitat**
- 5. Grans equipaments: el treball en xarxa i la connexió ciutadana**
- 6. Pla de Memòria històrica**
- 7. Barcelona Lletres, Barcelona Ciutat Literària**
- 8. Redistribució de recursos per a projectes culturals**
- 9. Bones pràctiques, sostenibilitat i noves economies**
- 10. Cultura i gènere**
- 11. Música expandida**
- 12. Cultura popular, de la tradició a la innovació**
- 13. Barcelona i les xarxes internacionals**
- 14. Pla de Cultures de Barcelona 2016-2026**

1. El bon govern de la cultura: cap a un pla d'acció col·lectiu

Tal i com recomana l'Agenda 21 de la Cultura, hem d'anar cap a una governança equilibrada i compartida de les polítiques culturals locals, amb accions que reuneixin persones de l'àmbit públic, cívic i privat en un projecte cultural conjunt. Estem implementant els instruments per tal de garantir la participació democràtica de ciutadans i ciutadanes en la presa de decisions, el disseny i l'execució de les polítiques públiques de cultura. Els processos participatius estan tenint lloc tant per definir accions a curt termini, com per l'elaboració del PAM i del Pla Cultures de Barcelona 2016-2016.

D'altra banda, una de les prioritats en matèria de cultura de l'actual equip de govern és la democratització dels equipaments culturals de la ciutat, a través de l'elecció dels càrrecs directius per concurs públic, i l'adopció de mecanismes de transparència i rendició de comptes. Per això, estem treballant en el marc polític d'un codi ètic de les cultures de Barcelona, que pugui articular els concursos per les direccions dels equipaments, els processos participatius, els models d'economia social i sostenible, que marqui les pautes del retorn social i que tingui una mirada en la paritat, de redistribució i de gènere. En aquests moments ja hi ha diversos processos participatius engegats i diferents programes i equipaments de l'ICUB que tenen la seva direcció en fase de concurs públic: Centre d'Art Contemporani de Fabra i Coats, La Virreina Centre de la imatge, Museu Picasso, Grec Festival de Barcelona, Mercat de les Flors, El Born Centre de Cultura i Memòria i el Museu de Cultures del Món / Etnològic.

2. Pla de cultura i educació

a) Polítiques culturals-Polítiques educatives

Les arts, la creativitat i la cultura no són presents en el sistema educatiu del nostre país. Una de les prioritats en matèria de cultura de l'actual equip de govern és resoldre aquest problema estructural, que no demana projectes puntuals sinó mesures a llarg termini. Actualment, no existeix un pla estratègic per abordar aquesta necessitat: per aquest motiu, es redactarà un nou Pla de Cultura i Educació que plantejarà els reptes per a infants i joves en aquest àmbit, i garantirà un marc i un pla d'accions que afrontin aquests reptes. Per tal de generar un espai de coordinació entre polítiques culturals i educatives, s'ha creat un grup de treball interdepartamental entre educació i cultura amb la finalitat de redactar el Pla i proposar mesures concretes a curt, mig i llarg termini, que fomentin la relació entre les pràctiques i processos culturals i el sistema educatiu. El grup compartirà el treball amb altres xarxes ja existents d'agents públics o privats en l'àmbit de treball de la cultura, l'educació i la formació. La xarxa de museus i equipaments culturals, a través del seus departaments de serveis educatius, serà una participant clau en aquest procés.

Així mateix, es desenvoluparà un pla d'acció per dotar de recursos a programes d'innovació pedagògica a partir de les pràctiques culturals, adreçats a escoles o agents culturals que treballin conjuntament projectes permanents o a llarg termini d'introducció de l'ensenyament en l'art i la cultura en horari escolar.

b) Ensenyaments artístics

Al llarg dels mesos precedents, s'ha realitzat un exhaustiu registre de quins són els agents - públics, associatius i privats- que fan alguna oferta d'ensenyaments artístics, en tots els districtes de la ciutat. Aquesta diagnosi ha permès analitzar tant el volum de l'oferta i la seva distribució territorial, com detectar les mancances i desigualtats en l'accés que es produeixen. A partir d'aquí, cal concebre i desenvolupar una bateria d'accions i mesures per corregir les deficiències i assegurar que els ensenyaments artístics estiguin a l'abast de tothom, amb independència del lloc de residència.

Des de la Xarxa de Centres Cívics s'estan impulsant projectes que connectin els centres cívics amb altres equipaments culturals de la ciutat, amb ensenyaments artístics superiors, amb creadors i la ciutadania, en la línia de projectes com Objectiu BCN, Música BCN o les activitats vinculades a l'exposició Making Àfrica.

3. Cultura de proximitat i reequilibri territorial

a) Cultura dels barris

No hi ha una cultura de ciutat i una cultura dels districtes. La cultura de ciutat és la cultura dels barris i la cultura dels barris és la cultura de la ciutat. Volem parlar de les cultures de Barcelona, i per aconseguir-ho, treballem pel reequilibri territorial dels recursos, conjuntament amb els districtes i amb un pla de cultures consensuat i a llarg termini. Estem revisant amb els Districtes els projectes que han de rebre suport municipal, per tal de coordinar els esforços, consolidar els projectes més arrelats als territoris, però també elaborarem de manera conjunta plans a llarg termini adequats a l'especificitat de cada territori.

Àmbits de treball i projectes ja en marxa:

- 1) Intensificar i augmentar l'activitat cultural a tots els districtes i barris de la ciutat és avui una prioritat, i per tant, volem donar un major suport als seus equipaments i als agents culturals i col·lectius que desenvolupen projectes culturals en tot el territori de la ciutat i l'àrea metropolitana. Aquesta xarxa de projectes de districte i barris són una important plataforma d'accés a la cultura.

2) Fàbriques de creació. En el marc de la revisió del Pla de Fàbriques de Creació, estem treballant amb els espais que integren la Xarxa de Fàbriques la relació d'aquestes amb les comunitats territorials.

3) Museus, grans equipaments i proximitat. Ja s'està treballant amb el conjunt de museus, fundacions i consorcis un pla per intensificar i donar més visibilitat als seus projectes de treball amb el territori.

4) Plataforma Salvem l'Arnau: s'ha iniciat un procés participatiu amb la plataforma i altres agents i institucions culturals properes a l'espai, per decidir conjuntament el futur programa del teatre Arnau. S'ha iniciat el procés de constitució de la Taula de treball dels continguts i de la Taula de treball de la forma de gestió..

5) Centre d'Art Contemporani de Fabra i Coats. Ja s'ha adjudicat el concurs de comissariat per a l'any 2016, que posa l'accent en la necessitat de connectar el centre al territori i a la fàbrica de creació.

6) Canòdrom. S'ha creat una comissió de seguiment entre Incubio –l'empresa concessionària-, el Districte de Sant Andreu i l'ICUB, per tal de garantir el diàleg i la participació dels veïns en el projecte.

7) Estem treballant en torn a la Mercè 2016 per activar la seva descentralització i redistribució. La cultura s'uneix per situar al mapa l'Eix Besòs desplegant algunes de les seves activitats en el territori.

b) Comerç

El comerç cultural de proximitat és una altra àrea a la qual es presta una especial atenció. Així, s'ha convocat una nova línia de subvencions per a la realització d'activitats culturals en llibreries, que s'afegeix a la línia ja existent de suport a la realització d'inversions en espais de creació privats, sales de música i galeries d'art. Així mateix, s'activarà un programa amb els cinemes de proximitat adreçat al públic jove i es desenvoluparà accions de comunicació o itineraris per facilitar l'accés als comerços dels barris.

c) Fomentar l'ús dels espais públics de la ciutat com a espais de socialització i de convivència

Amb l'objectiu de recuperar espais públics urbans per pràctiques artístiques i culturals plurals i inclusives, i com a espais d'ús col·lectiu i d'apropament de la cultura a la ciutadania, s'està treballant en un programa d'art urbà que, sota el títol *Art Urbà i Grafits* s'està elaborant actualment. Es tracta d'un pla de foment de l'art urbà, que, atenent a les normatives i ordenances, té l'objectiu de normalitzar la pràctica de l'art a l'espai públic, generar un espai d'anàlisi i reflexió

entorn el fenomen dels grafitis i l'art urbà, trobar punts de consens entre l'administració i els grafiters o artistes urbans, unificar criteris i impulsar noves experiències i difondre les bones pràctiques d'art urbà. Per una altra banda, un programa de música als carrers que, en el marc del pla de suport a la música en viu, i en relació a la descentralització i l'expansió en el temps de les activitats musicals de Barcelona, s'està treballant per regular i fomentar la música a l'espai públic.

4. Cultura de base, experimentació, innovació i creativitat

Creadores i creadors dels àmbits de les arts escèniques, la música, l'audiovisual o les arts plàstiques i visuals, així com espais per la creació emergent, també dedicats a les més diverses disciplines artístiques, sobreviuen a Barcelona amb dificultats. Cal fomentar la diversitat cultural donant suport a la recerca, l'experimentació, la innovació i la creació emergent.

A més, són agents culturals que, alhora, desenvolupen sovint programes de proximitat als territoris on es situen (com ara l'associació informal de 60 companyies d'arts escèniques, situades a molt diversos barris de la ciutat). Barcelona ha de crear eines per tal que els creadors i els espais de creació se sentin recolzats per la seva ciutat i valorats pels ciutadans i ciutadanes. L'Ajuntament impulsa diverses mesures per dotar els creadors i espais emergents independents de recursos per treballar amb condicions adequades, com la recerca d'espais de treball (per la recerca, assaig, experimentació o producció) per a artistes (audiovisuales, visuals, arts en viu...), nova línia de beques per la producció adreçades a artistes, companyies i col·lectius independents de curta trajectòria professional i suport a activitats de creació contemporània.

Es desenvoluparan programes de foment de laboratoris i espais en què creadores i creadors, comunitats científiques i digitals i ciutadania col·laborin en nous models d'innovació i accessibilitat a la cultura. S'impulsaran iniciatives per afavorir els processos de creació, investigació i experimentació artística, i es promouran projectes artístics, culturals i d'innovació que es basin en la generació de continguts a partir del treball col·laboratiu, l'intercanvi i la cooperació entre els participants.

5. Grans equipaments: el treball en xarxa i la connexió ciutadana

Les noves polítiques treballen, doncs, per consolidar els equipaments ja existents perquè les retallades econòmiques dels últims anys les han portat a situacions de gran inestabilitat. Treballem també per garantir la seva connexió amb la ciutadania, augmentar l'apoderament de les persones envers unes institucions que són de la gent. S'han de fomentar els programes d'educació i mediació dels equipaments, connectant les grans institucions amb projectes a les

escoles, als barris i als centres de proximitat; i promoure el retorn social de la inversió pública en cultura en programes pedagògics descentralitzats, en diàleg amb les iniciatives locals dels barris. El repte del treball en xarxa horitzontal entre les institucions de la nostra ciutat, promogut actualment pel govern, permetrà compartir experiències, coneixement, bones pràctiques i eines de gestió.

La participació de la ciutadania en els òrgans de govern de les institucions, no és només un exercici exemplar de democràcia, sinó que permet compartir els projectes amb professionals independents del sector o ciutadania, es tracta d'una fórmula ja molt estesa i normalitzada a nivell internacional, ja que, com ja hem dit, es una recomanació de l'Agenda 21 de la Cultura, com a forma d'anar cap a una forma de govern compartida de les institucions públiques.

Cal crear mecanismes que afavoreixin el treball cooperatiu i en xarxa dels grans equipaments de la ciutat i els espais de proximitat, generant circulació d'usuaris entre els uns i els altres, amb l'objectiu d'assolir una major connexió de la ciutadania amb la important xarxa de grans equipaments de la ciutat. Alguns d'aquests mecanismes són els espais de participació i de diàleg entre els òrgans de govern de les institucions i la ciutadania, l'impuls als programes educatius i de mediació dels equipaments, i la convocatòria de concursos públics per les direccions artístiques.

6. Pla de Memòria Històrica

La creació d'un Comissionat de Programes de Memòria s'emmarca en la voluntat de recuperar, mantenir i difondre els fenòmens memorials contemporanis, i d'estimular el dret civil dels ciutadans a construir la imatge del passat. Per això, es desplegarà un Pla de Memòria i Història, que impulsarà els següents programes:

- Desplegament d'estratègies territorials per reconèixer la memòria democràtica de Barcelona,
- Celebració d'actes commemoratius d'evocació i reivindicació de la memòria democràtica i els seus valors,
- Expressió de la memòria democràtica en l'àmbit escolar,
- Creació d'una Xarxa d'Entitats memorialistes i d'un Portal de la memòria, amb l'objectiu de promoure la reflexió,
- Coordinació dels programes de difusió i conservació dels equipaments municipals,
- Senyalització dels llocs de memòria,
- Fer arribar les polítiques de memòria als barris i treballar en xarxa amb les entitats territorials.

Aquest treball es durà a terme comptant amb la imprescindible participació ciutadana, però també amb diversos equipaments i programes de l'ICUB: Ponència del Nomenclàtor, Consell

Assessor d'Art Públic, Taula de Patrimoni, El Born [Centre de Cultura i Memòria], Museu d'Història de Barcelona, Arxiu Històric, Servei d'Arqueologia Urbana, Monestir de Pedralbes, Castell de Montjuïc i Biblioteca Arús.

El Pla de Memòria ja compta amb algunes activitats previstes: exposicions, commemoracions i actes sobre diversos episodis històrics contemporanis. Cal destacar de manera especial que el Born es reforçarà amb una nova línia de recerca i programació, relativa a la memòria del passat però des d'una mirada contemporània. La programació per als propers mesos del Born inclou una exposició sobre "La plaça, el Born i la ciutat", un congrés internacional sobre polítiques de memòria impulsat per la UE, el cicle D.O. Europa i un seminari sobre la guerra civil, a banda d'exposicions temporals i de petit format. El Muhba, per la seva banda, té previstes mostres sobre l'electrificació de Barcelona, sobre la prehistòria o sobre la Reforma Luterana, entre d'altres, a més de reobrir Vil·la Joana i del projecte de remodelació de la Casa Padellàs. Pel que fa a la resta d'equipaments, i sense poder ser exhaustius, podem avançar que s'estan preparant propostes que fan referència a les Primeres Jornades Catalanes de la Dona, el 225 aniversari del Diari de Barcelona, el Congrés Internacional de Mosaics que celebrarem l'any 2017, la finalització de la restauració de la Capella de Sant Miquel del Monestir de Pedralbes o una mostra al Castell sobre el procés de Montjuïc, entre moltes altres.

7. Barcelona Lletres, Barcelona Ciutat Literària

Barcelona ha estat des de sempre una ciutat d'editors, d'escriptors, de biblioteques, arxius i llibreries, i com a tal és reconeguda arreu del món. Capital de la literatura catalana, i de l'edició en català i en castellà -fet que l'ha convertida en un important pont amb l'Amèrica Llatina-, té, a més, una impressionant presència en obres de multitud d'autors, catalans, espanyols i universals. Tots aquests fets han estat reconeguts recentment amb el nomenament de Barcelona com a Ciutat Literària de la Xarxa de Ciutats Creatives de la Unesco.

Aquest és, doncs, un moment immillorable per desenvolupar un programa ambiciós que afavoreixi el paper de la literatura en la societat, que estimuli la creació i que porti dinamisme i noves oportunitats al sector editorial i llibreter: cal fer del sector de les lletres (biblioteques, editorials, llibreries, festivals) un dels eixos culturals més dinàmics i amb major projecció internacional de la ciutat. Per tot plegat, s'impulsen diversos programes que han de servir per què la literatura esdevingui un dels motors culturals de la ciutat.

1) Barcelona, Ciutat Literària. La posada en marxa de Barcelona Ciutat Literària requereix d'un primer impuls de definició i concreció de les línies de treball. Per això, es crearà un equip col·legiat que ofereixi mirades plurals en torn al fet literari, aglutinarà i coordinarà les reunions amb els diferents agents de l'àmbit i coordinarà el disseny i implementació dels programes. A

més, i a banda del programa concret d'activitats que impulsi, Barcelona Ciutat Literària ha de ser el catalitzador que permetrà resoldre problemàtiques estructurals del sector.

2) Coordinació dels diferents sectors. El principal element de canvi en els pròxims anys ha de ser la coordinació dels diversos àmbits del sector de les lletres: creadors, editorials, llibreries, biblioteques i festivals. Cal que els esforços que cadascun d'aquests estaments ha estat realitzant de manera individual els darrers anys s'agrupin en una estratègia comú de suport i impuls al món de la lectura i a tot allò que l'envolta: el coneixement, la creativitat i el pensament.

3) Projecció internacional. En els darrers anys, i a causa de diversos factors, Barcelona ha perdut projecció internacional en l'àmbit literari. Cal recuperar aquesta projecció: cal facilitar el coneixement de la literatura en català més enllà de les nostres fronteres, oferir noves oportunitats als escriptors que viuen a la ciutat, difondre Barcelona com a espai de creació literària i, en general, aportar dinamisme al sector editorial i llibreter.

4) Residències literàries i Casa de la Literatura. El projecte de Casa de la Literatura de Vil·la Joana permetrà oferir espais a les entitats literàries, promoure residències literàries, incloure activitats en el marc de festivals literaris i desenvolupar espais de recerca i difusió.

5) Impuls de la Biblioteca Central Urbana. Es crearà una comissió tècnica que tindrà la missió de revisar i actualitzar el projecte de la Biblioteca Central Urbana, adaptant-lo a la realitat d'avui, entenent-lo com un espai de biblioteca, però també d'investigació, documentació i difusió.

6) Aposta pels festivals literaris. Revisió dels festivals literaris organitzats per l'Ajuntament, apostant per la seva modernització i internacionalització. Han de servir, a més, de plataforma de suport amb les llibreries i editorials, en la línia de la coordinació entre agents esmentada més amunt.

7) Pla de foment a la lectura i la difusió del llibre. Està previst donar un impuls als programes que promouen l'hàbit de la lectura. De manera complementària, es posaran en marxa iniciatives de suport i reconeixement al treball d'escriptors, traductors, editors i llibreters. Així mateix, es seguirà recolzant el paper de les biblioteques com a prescriptors culturals, i s'impulsaran projectes per a la visibilització del patrimoni literari en l'espai urbà.

8. Redistribució de recursos per a projectes culturals

Des de l'ICUB s'impulsarà, junt amb el Consell de Cultura, en tant que òrgan responsable de la concessió de subvencions, un canvi en la formulació dels criteris a partir dels quals es duu a terme la concessió de subvencions. Els nous criteris, que hauran de facilitar la redistribució i el reequilibri de recursos, tindran en compte aspectes com aquests:

- Descentralització territorial
- Diversitat de tipologies i foment de la interdisciplinarietat
- Treball cooperatiu entre agents de sectors plurals i diversitat d'institucions implicades
- Mediació i circulació del coneixement en àmbits plurals (comunitats que no participen a través dels canals convencionals de la cultura i s'interconnecten amb altres disciplines com joventut, gènere, urbanisme, educació, salut, etc.)
- Inclusió i reconeixement de projectes que interpel·lin a col·lectius vulnerables en risc d'exclusió social o procedents d'altres cultures
- Grau d'experimentació i innovació ciutadana
- Bones pràctiques davant les condicions laborals de les persones participants en el projecte
- Pràctiques emergents no consolidades
- Paràmetres d'economia social, models cooperativistes i associatius

9. Bones pràctiques, sostenibilitat, noves economies

L'Ajuntament està elaborant un codi ètic per evitar la contractació en condicions precàries de creadors i creadores, que haurà de ser d'aplicat per totes aquelles institucions i entitats que rebin aportació municipal. Per primer cop, es farà un seguiment de la forma de contractació d'equipaments públics i privats, amb l'objectiu de vetllar per unes condicions de treball dignes i equilibrades. També s'impulsarà la contractació d'empreses que ofereixin condicions laborals pels seus treballadors vinculades a convenis sectorials. Així mateix, s'està treballant amb l'àrea d'Economia Social i Solidària de l'Ajuntament per promoure els grups cooperatius i altres formes d'economies col·laboratives en l'àmbit de la indústria cultural i també en l'àmbit del *procomun* i per analitzar nous models de finançament de programes i noves mesures d'incentius fiscals per a les empreses que inverteixin en la cultura de forma compromesa. També s'impulsaran tallers formatius per a petites empreses culturals.

10. Cultura i gènere

La perspectiva de gènere és transversal en totes les polítiques de l'Ajuntament. Des de l'àmbit cultural es treballarà amb equipaments i esdeveniments per impulsar una major sensibilització envers la participació de les dones; obrirem debats entorn al paper de la dona en la memòria històrica i, d'altra banda, els criteris de dotació de recursos a projectes culturals inclouran perspectiva de gènere i es donarà suport a projectes que treballin des de la mirada del gènere. Fomentarem l'estudi a les contribucions individuals o col·lectives de dones, incentivarem la creació i difusió del treball artístic de les dones i donarem suport als centres dedicats a la dona i cultura.

En aquest sentit, l'ICUB està preparant un conveni amb l'Associació Promotora del Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaison, la Diputació de Barcelona i la regidoria de Cicle de Vida, Feminismes i LGTBI. Així mateix, estem treballant amb els museus municipals per incorporar-hi diverses mesures en aquest àmbit, des de la promoció d'activitats que ofereixin lectures de les seves col·leccions des d'un punt de vista de gènere, a l'adopció de mesures per facilitar l'accés als centres a persones amb infants, passant per la formació en perspectiva de gènere als equips humans o per l'impuls de la igualtat de gènere en els òrgans de govern.

11. Música expandida

L'afició per la música és l'hàbit cultural més estès, i, alhora, una de les pràctiques culturals més relacionals, educatives i de proximitat. Per això, i atès el seu valor com a factor de cohesió social, d'aprenentatge cooperatiu i de punt d'encontre de la ciutadania, és una prioritat de les polítiques culturals de l'ICUB. S'està treballant en les següents línies:

- El BAM-Barcelona Acció Musical ha estat, fins ara, un apartat de les festes de la Mercè. El nou BAM es constituirà com un espai des del qual es desenvoluparan i desplegaran les polítiques musicals de l'Ajuntament, amb la voluntat d'estendre temporal i geogràficament la música en viu a tota la ciutat.

- S'estan refent els convenis amb Sonar i Primavera Sound per tal que esdevinguin programes descentralitzats en el territori i el temps i contribueixin a les polítiques en matèria de proximitat.

- Música en viu: és imprescindible fomentar, multiplicar i reordenar els espais per a la música en viu, ja siguin sales de concerts com espais públics, amb l'objectiu que els músics de la ciutat treballin en bones condicions, la ciutat disposi d'una bona oferta de música en directe i el descans veïnal no es vegi alterat per aquesta activitat. Les properes mesures que s'aplicaran són les següents:

a) Foment de les sales de música en viu com a espais de creació. S'està treballant per adaptar la normativa als usos reals. A més, es mantindrà el suport a la realització d'inversions que garanteixin l'aïllament acústic.

b) Programa de música al carrer. A través d'un sistema similar a l'utilitzat en la regulació dels músics del metro, afavorirem programes de música en viu a l'espai públic en diferents espais de la ciutat, per tal de fomentar la desconcentració i la descentralització, i multiplicar les possibilitats de treball pels músics professionals.

12. Cultura popular, de la tradició a la innovació

La cultura popular ha estat un aglutinador social i catalitzador de democràcia en molts aspectes de la cultura catalana durant la seva història democràtica: des de les bases d'ateneus populars, passant per moviment veïnals i iniciatives dels 70 i 80 que van construir la nostra ciutat en les perifèries, barris, festes populars, associacions i veïns i veïnes. Totes aquestes iniciatives s'ajunten per expressar les seves identitats, però també per conviure i construir col·lectivament els seus carrers i les seves places, barris i ciutats.

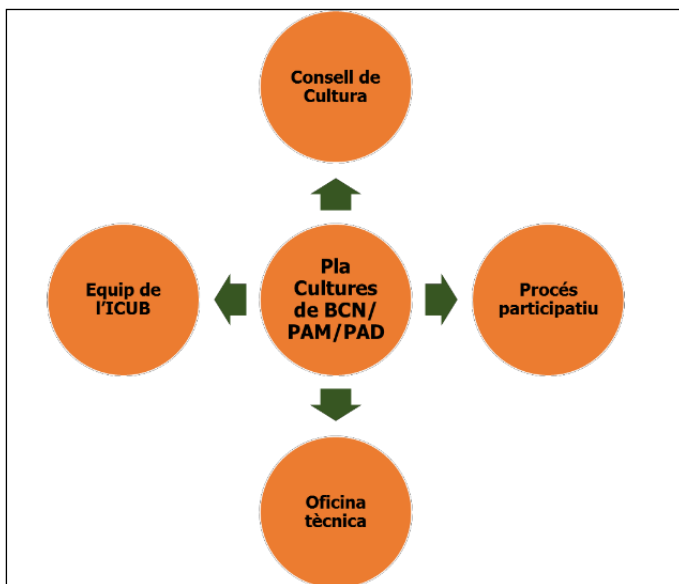
Des del govern es donarà suport i s'impulsaran aquelles iniciatives que promoguin la conservació, la difusió i l'accessibilitat al patrimoni cultural material i immaterial, ja sigui el generat i custodiat per l'administració pública, com el d'entitats i iniciatives del territori. Perquè la cultura popular es el nostre bé comú més preuat, que cal promocionar i desenvolupar, que ens arrela al passat i ens projecta al futur. Treballarem conjuntament amb el moviment associacionista de la cultura popular, per difondre la cultura popular més innovadora, perquè com bé sabem, la cultura popular es símbol de la nostra capacitat d'innovació social i d'inclusió social.

13. Barcelona i les xarxes internacionals

A nivell internacional, es desenvoluparan accions de col·laboració amb xarxes internacionals, per tal d'afavorir la màxima circulació de creadors, produccions, idees i debats públics. També es vetllarà en la coordinació de l'acció internacional que duen a terme els equipaments, les entitats i les institucions culturals de la ciutat per donar visibilitat a la seva tasca i per fomentar l'intercanvi d'experiències, de patrimoni i de coneixement amb altres ciutats.

Per altra banda, l'European Cultural Foundation ha proposat Barcelona com a propera seu de la trobada internacional Idea Camp, fundada sota els principis de la cultura lliure i oberta. Es tracta d'un encontre d'intercanvi i de coneixement d'experiències, que explora noves alternatives democràtiques. Idea Camp posa en comú projectes que estan creant ciutats sostenibles a través de la cooperació social i la participació activa des de la cultura i els processos culturals, aplicant els principis i ètiques del comú a la transformació de la ciutat, les seves comunitats i la seva economia.

14. Pla de Cultures de Barcelona 2016-2026

L'Ajuntament està elaborant el Pla estratègic de Cultures de Barcelona 2016-2026, amb la voluntat que esdevingui un pla consensuat amb la ciutadania, els sectors i les forces polítiques, i que permeti garantir una mirada a llarg termini en les polítiques públiques en l'àmbit cultural. Coordinat amb l'elaboració del PAM/PAD, el Pla de Cultures vol anar més enllà de la lògica de les legislatures.

El Pla té la missió de dissenyar les directrius i marcs de les polítiques culturals de la ciutat de Barcelona amb un horitzó temporal de 10 anys, prenent com a principi el dret a la cultura i la cultura com a bé comú. Parteix d'una metodologia de participació, d'investigació i d'acció, on es generen processos participatius i ciutadans i accions concretes que aniran nodrint el contingut del pla en un ampli marc temporal i conceptual. S'elabora a través de l'Oficina Tècnica del Pla Cultures de Barcelona 2016-2026, que treballa conjuntament al Consell de Cultura i està formada per un grup de treball obert, format per persones procedents de la gestió cultural, la investigació i la creació que impulsen i coordinen la redacció del Pla en el marc d'un procés participatiu, a través de trobades, tallers i taules de treball. L'oficina treballa de forma coordinada amb l'equip de l'ICUB i el Consell de Cultura de Barcelona. El Pla de cultures es desenvolupa a partir de diverses eines de treball:

- Trobades i treball de camp amb diversos agents sobre problemàtiques específiques
- Taules de treball (obertes i tancades)
- Diàleg amb la ciutadania a través de processos participatius
- Mapejats, diagnòstics i anàlisis de dades
- Jornades i tallers: Quina cultura volem?

Procés participatiu

A través dels formats esmentats més amunt, la primera fase del procés participatiu contempla els següents temes per al debat públic:

- Cultura viva. Trobada internacional per la cultura com a bé comú.
- Quin Centre de la Imatge / Virreina volem? Quin Grec volem? Quin Mercat de les Flors

volem?... Els equipaments a debat.

- Cultura de proximitat.
- Procés participatiu intern ICUB: Recursos i sostenibilitat, Cultura i Educació, Innovació ciutadana, Gestió comunitària de la cultura i Grans equipaments i nova institucionalitat.
- El model Fàbriques de Creació i la seva connexió amb el territori.
- Sostenibilitat, bones pràctiques i codis ètics.
- Museus, equipaments i territori.
- Redistribució de recursos, retorn social, noves economies i finançament de la cultura.
- Gestió comunitària de la cultura.
- Cultura lliure i ciències ciutadanes.
- Xarxes internacionals.